

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук

Кафедра **географії та природознавства**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Екологічне виховання в закладах середньої освіти

Освітня програма **Середня освіта (географія)**

Спеціальність **014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

Спеціалізація **014.07 Географія**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол №8 від
“28” лютого 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Екологічне виховання в закладах середньої освіти
Освітня програма	Середня освіта (географія)
Спеціалізація (за наявності)	014.07 Географія
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	укр
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Курс «Екологічне виховання в закладах середньої освіти» спрямований на підготовку високопрофесійних фахівців у галузі освіти, що володіють фаховими знаннями і здатні вирішувати типові професійні завдання щодо організації і здійснення навчально-виховного процесу з географії в умовах дистанційного та змішаного навчання. Курс спрямований на формування професійних компетентностей майбутніх учителів географії в умовах впровадження інноваційних технологій.

Компетентності

ЗК2. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи, використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище

ФК 3. Володіння методикою навчання географії, проведення виховної роботи, використання інформаційно-комунікаційних та інноваційних технологій навчання.

ФК 5. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, які виникають в освітній практиці основної і старшої школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту загальної географічної освіти, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми у загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 8. Здатність критично осмислити основні теорії, принципи, методи та

форми організації навчально-виховного процесу в основній і старшій школі.
ПРН 13. Здатність застосовувати сучасні методики та освітні технології, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Екологічна освіта як самостійна галузь загальної освіти	Розглянути педагогічні погляди вчених на екологічне середовище та екологічну освіту та розуміння проблеми екологічної освіти у педагогіці. Сформувати розуміння важливості безперервної екологічної освіти у ЗЗСО. Обґрунтувати теоретичну модель екологічної освіти	Тести, Практичні та творчі завдання
2	Історія розвитку екологічної освіти	Розуміння етапів формування екологічної освіти, які відображають особливості взаємодії суспільства з природним середовищем	Тести, Практичні та творчі завдання
3	Сучасна система неперервної екологічної освіти та її структура.	Розуміння екологічної освіти як неперервного процесу, що охоплює всі вікові, соціальні та професійні групи населення	Тести Практичні та творчі завдання
4	Зміст та структура формальної і неформальної екологічної освіти	формування системних наукових і практичних природоохоронних та екологічних знань про довкілля, умінь і навиків екологічної діяльності	Тести, Практичні та творчі завдання
5	Рівні сформованості екологічної освіти	Обґрунтування критеріїв сформованості екологічної освіти на певному рівні	Практичні та творчі завдання
6	Форми та методи організації навчальної роботи з екології	Поєднання різних форм роботи з учнями на уроці. Розуміння зв'язку методів навчання з методами екологічних досліджень.	Практичні та творчі завдання
7	Методика формування екологічних понять на уроках географії	Розуміти ефективність комплексного підходу до вивчення навколишнього середовища з використанням міжпредметних зв'язків та врахуванням вікових особливостей учнів	Тести Практичні та творчі завдання
8	Проектні технології навчання екології на уроках географії	Розуміння методу проектів як шляху узгодженості навчання із життям, набуття навичок самостійної роботи. Формування екологічних проектів для учнів різного віку.	Тести Практичні та творчі завдання
9	Впровадження інноваційних методів навчання	Використання інноваційних технологій при формуванні екологічних знань	Практичні та творчі завдання
10	Формування екологічної культури як складова гармонійного, екологічно безпечного розвитку суспільства	Розглянути ціннісні екологічні орієнтири, систему норм і правил ставлення до природи	Практичні та творчі завдання

11	Робота екологічних гуртків, факультативів	Розробляти плани факультативних занять та гуртків екологічного спрямування для реалізації індивідуального підходу	
12	Екологічне виховання у позакласній краєзнавчій роботі	Обґрунтувати цілісність екологічної освіти та виховання естетичного і морального ставлення до середовища життєдіяльності людини	

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань здійснюється через: поточний контроль – 100 балів
---	---

5. Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль	100
Лекція	20
Практична робота	50
Самостійна робота	30
<i>Додаткові заохочувальні бали, які можуть доповнити оцінку до 100 балів</i>	20
Разом	100

Заохочувальні бали

1. Участь у дискусіях (до 20 балів),
2. Підготовка публікації до друку та/або виступу на конференції за тематикою дисципліни (до 20 балів)
3. Обговорення відповідей та оцінювання лабораторних робіт інших студентів (до 5 балів)
4. Участь у вебінарі чи прослуховування курсу за тематикою дисципліни (до 10 балів)
5. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах (до 20 балів)

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери
Література:	

1. Теорія і практика екологічної освіти : навч. посіб. для студентів денної форми навчання, за напрямом підготовки: 101 «Екологія» / уклад.: М. М. Дяченко-Богун, В. В. Оніпко, В. І. Іщенко.– Полтава, 2019. – 85 с
2. Організаційно-педагогічні умови екологічного виховання дітей дошкільного віку в закладі позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку на 2021– 2025 роки (наказ МОН України від 18.05.2021 № 544) / Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/orhanizatsiyno-pedahohichni-umovy-ekolohichnoho-vykhovannia-ditey-doshkil-noho-viku-v-zakladi-pozashkil-noi-osvity-ekoloho-naturalistichnoho-napriamu-na-2021-2025-roky-nakaz-mon-ukrainy-vid-18-05-2021/>
3. Бондар О. І., Барановська В. Є., Єресько О. В. та ін. Е 457 Екологічна освіта для сталого розвитку у запитаннях та відповідях : науковометодичний посібник для вчителів / за ред. О. І. Бондаря. – Херсон : Грін Д.С., 2015. – 228 с.
4. Теорія і методика виховної роботи: навчально-методичний посібник. – К.: Гуляєва В.М., 2022. – 208 с.
5. Екологічна культура особистості. З досвіду роботи закладів фахової передвищої освіти : метод. реком. Науково-методичний центр ВФПО. – Київ, 2022. – 207 с.
6. Пустовіт Григорій Петрович. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1-9 класів у позашкільних навчальних закладах: дис... д-ра пед. наук: 13.00.07 / Тернопільський національний педагогічний ун-т ім. Володимира Гнатюка. - Т., 2005.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра географії та природознавства, Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201Д, каб. 206, https://kgip.pnu.edu.ua/ kgp@pnu.edu.ua
Викладач	к.геогр.н., доцент Атаманюк Ярослава Дмитрівна
Контактна інформація викладача	yaroslava.atamaniuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства),
--------------------------	--

	фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдань пізніше встановленого терміну знижує максимально можливу оцінку на 5 балів для лекцій та на 10 балів для практичних занять. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) оцінювання не змінюється.
Невідповідна поведінка під час заняття	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення «Про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf Рекомендовані платформи: prometheus.org.ua www.ed-era.com

Викладач _____